

**Minuta reuniunii Comitetului de Monitorizare a
Programului Operațional Regional 2014 - 2020
5 noiembrie 2015, București**

Comitetul de Monitorizare a Programului Operațional Regional 2014-2020 (CMPOR) s-a reunit în data de 5 noiembrie 2015, la București, în ședință ordinară.

Ședința a fost prezidată de doamna ministru Sevil SHHAIDEH.

Comisia Europeană a fost reprezentată de domnul Gabriel ONACA, Director General Adjunct, Unitatea Romania, doamna Iulia Mirela Șerban, Manager de program și doamna Loredana Von Buttler, Manager de program, reprezentanți ai Direcției Generale pentru Politică Regională și Dezvoltare Urbană.

La ședință au participat membri cu drept de vot, membri observatori și invitați permanenți ai Comitetului de Monitorizare al Programului Operațional Regional 2014-2020, conform listei de prezență atașate. Au fost prezenți 23 membri cu drept de vot din totalul de 24.

În cuvântul de deschidere a reuniunii Comitetului de Monitorizare a POR 2014-2020, ministrul dezvoltării regionale și administrației publice, doamna Sevil Shhaideh a urat bun venit participanților și a mulțumit pentru prezența la această reuniune membrilor CM POR și reprezentanților Comisiei Europene.

Domnul Gabriel Onaca, Director General Adjunct, Unitatea România a dat asigurări privind sprijinul Comisiei Europene pentru inițiativele Comitetului de Monitorizare 2014-2020 și a menționat că așteaptă implicare și responsabilizare din partea membrilor comitetului pe măsura responsabilităților asumate astfel încât implementarea POR 2014-2020 să se desfășoare în condiții optime și cu rezultate vizibile.

Doamna Ministru Sevil Shhaideh a menționat că în această reuniune se propune modificarea Programului Operațional Regional 2014-2020 pentru sprijinirea inițiativei pentru IMM-uri, precum și aprobarea criteriilor de eligibilitate pentru încă trei priorități de investiții, revitalizare urbană, turism și servicii sociale pentru vârstnici și a supus la vot ordinea de zi. Ordinea de zi a ședinței a fost aprobată cu 23 voturi.

2. Aprobarea minutei ședinței CMPOR 2014-2020 din 10 septembrie 2015

Doamna Ministru Sevil SHHAIDEH a supus aprobării minuta ședinței CMPOR 2014-2020 din data de 10 septembrie 2015, minută care a fost aprobată cu **23 voturi**.

În continuare **Doamna Loredana von BUTTLER, manager de program, Comisia Europeană** a precizat că în urma discuțiilor din ședința anterioară a CMPOR privind suportul pentru IMM-uri, Comisia Europeană a susținut cererea pentru o anumită rată de cofinanțare, astfel încât finanțarea pentru IMM-uri să nu fie 100%. În urma acestei propuneri, Comisia Europeană a trimis o scrisoare către Ministerul Fondurilor Europene și în copie către celelalte autorități de management, mai ales din perspectiva faptului că în alte programe operaționale s-a ales o altă abordare. A subliniat că așteaptă în continuare un răspuns la această scrisoare pentru a avea o abordare coordonată.

Doamna Ministru Sevil SHHAIDEH a precizat că solicitările care se referă la Programul Operațional Regional trebuie să fie adresate ministrului dezvoltării, și a menționat că Ministerul Fondurilor Europene a întocmit cu sprijinul autorităților de management un răspuns la această solicitare.

3. Stadiul îndeplinirii condiționalităților ex-ante pentru POR 2014-2020

Doamna Mihaela Toader, Director General, Ministerul Fondurilor Europene a menționat că perioada de programare 2014-2020 are o serie de noutăți printre care una dintre cele mai importante se referă la condiționalitățile ex-ante aplicabile programelor operaționale. A precizat că există două categorii de condiționalități: condiționalități tematice care vizează anumite obiective specifice, anumite priorități de investiții și anumite programe și condiționalități tematice generale, care se aplică orizontal pentru toate programele operaționale.

În ceea ce privește condiționalitățile tematice aplicabile POR, acestea vizează existența unei strategii naționale sau regionale de specializare inteligentă, sprijinirea promovării antreprenoriatului, construcția sau renovarea clădirilor sau acțiuni de promovare a eficienței în utilizarea energiei, existența și implementarea unui cadru strategic de politică națională pentru reducerea sărăciei, existența unui cadru strategic de politică națională privind incluziunea romilor, existența unui cadru strategic de politică națională sau regională pentru sănătate, reducerea

abandonului școlar, creșterea nivelului de instruire la forme de învățământ superior, învățare pe tot parcursul vieții, creșterea calității și eficiența sistemelor de educație și formare profesională și nu în ultimul rând, existența unei strategii de consolidare a eficienței administrative a statului membru.

Condiționalitățile generale aplicabile se referă la antidiscriminare, egalitate de șanse între femei și bărbați, dizabilități, achiziții publice, ajutoarele de stat, legislația de mediu privind evaluarea impactului asupra mediului și evaluarea strategică de mediu și sisteme statistice și indicatori de rezultat.

În luna octombrie 2015, stadiul condiționalităților se prezintă astfel: 8 condiționalități îndeplinite, 8 parțial îndeplinite, pentru că fiecare condiționalitate are o serie de criterii și subcriterii pe care statul membru trebuie să dovedească că le îndeplinește prin măsurile luate, și 2 condiționalități sunt încă neîndeplinite la nivelul programelor operaționale și al acordului de parteneriat. În ceea ce privește specializarea inteligentă, aceasta se aplică axei prioritare 1 „promovarea transferului tehnologic” și este parțial îndeplinită. Până la 30.06.2016 România și-a asumat că va îndeplini și celelalte subcriterii, și anume: măsuri urgente pentru înființarea și operaționalizarea Consiliului Național pentru Competitivitate, până în decembrie 2015, responsabil fiind Ministerul Economiei, Comerțului și Turismului. A precizat că s-a început consultarea de către Ministerul Economiei, pe o propunere de înființare și operaționalizare a Consiliului Național pentru Competitivitate. De asemenea, la nivelul Comisiei, a fost emisă o propunere, un ghid, care trebuie reflectat în organizarea acestui consiliu. S-au transmis comentarii către Ministerul Economiei, și se va urmări transpunerea acestor comentarii în măsurile propuse de Ministerul Economiei. Este necesară dezvoltarea unei foi de parcurs actualizate pentru domeniile de specializare inteligentă, cu termen 30.06.2015, ușor depășit, unde responsabilitatea aparține Autorității Naționale pentru Cercetare Științifică.

Condiționalitatea ex-ante 3.1, sprijinirea promovării antreprenoriatului, a fost declarată îndeplinită încă de la aprobarea acordului de parteneriat. De asemenea, este îndeplinită condiționalitatea privind construcția sau renovarea clădirilor prin derularea de acțiuni de promovare a eficienței în utilizarea energiei de către utilizatorul final și investiții eficiente din punct de vedere al costurilor, aplicabilă axelor prioritare 3 și 4.

Axei prioritare 8 a POR - dezvoltarea infrastructurii de sănătate și sociale și axei prioritare 9 - sprijinirea regenerării economice și sociale a comunităților

defavorizate se aplică condiționalitatea privind existența și implementarea unui cadru strategic de politică națională pentru reducerea sărăciei, care vizează incluziunea activă a persoanelor excluse de pe piața muncii. Această condiționalitate a fost de curând notificată Comisiei ca fiind îndeplinită și acceptată. Se așteaptă în continuare scrisoare oficială, ea este reflectată doar în SFC. Această condiționalitate a fost îndeplinită ulterior aprobării atât a Acordului de parteneriat, cât și a Programului Operațional Regional, fapt ce va fi reflectat cu ocazia modificării acordului de parteneriat și a Programului Operațional Regional pentru introducerea Inițiativei pentru IMM-uri.

Existența unui cadru strategic de politică națională privind incluziunea persoanelor de etnie rromă se aplică axelor prioritare 8 și 9 la fel, condiționalitate îndeplinită la sfârșitul anului 2014. Nu este reflectată la nivelul acordului de parteneriat, dar este reflectată la nivelul programelor operaționale aprobate ulterior. Această actualizare se va regăsi în modificarea acordului de parteneriat. Existența unui cadru strategic de politică națională sau regională pentru sănătate se aplică axelor prioritare 8 și 9, la fel. Ea este parțial îndeplinită, lipsind un element esențial, și anume maparea nevoilor de susținere a infrastructurii în domeniul sănătății. Ministerul Sănătății este responsabil pentru realizarea acestei mapări. Se constată în continuare o serie de întârzieri, întârzieri care au fost aduse la cunoștință inclusiv la nivelul guvernului.

Existența unui cadru strategic de politică pentru reducerea abandonului școlar timpuriu se aplică axei prioritare 10, îmbunătățirea infrastructurii educaționale. În acest moment această condiționalitate este îndeplinită prin adoptarea Hotărârii de Guvern nr. 417/2015. A fost notificată Comisia Europeană și se așteaptă răspunsul oficial. În ceea ce privește existența unui cadru strategic de politică națională sau regională pentru creșterea nivelului de instruire până la forme de învățământ superior, a fost adoptată Hotărârea Guvernului 565/2015. A fost transmisă informal către Comisia Europeană evaluarea națională și se așteaptă ca în cel mai scurt timp să se poată notifica și această condiționalitate ca fiind îndeplinită.

Condiționalitatea privind existența unui cadru strategic de politică națională sau regională pentru învățare pe tot parcursul vieții, precum și cea privind sistemele de educație și formare profesională sunt parțial îndeplinite. Cele două condiționalități vor fi îndeplinite prin strategia națională privind învățarea pe tot parcursul vieții, adoptată prin HG 418/ 2015. A fost efectuată și transmisă evaluarea națională, au fost solicitate informații suplimentare și se așteptăm ca în

perioada imediat următoare Ministerul Educației și Cercetării Științifice să urgenteze elaborarea documentelor și clarificărilor solicitate de către Comisia Europeană. Existența unui cadru strategic de politică pentru consolidarea eficienței administrative a statelor membre, inclusiv reforma administrației publice, se aplică axei prioritare 11. La acest moment este parțial îndeplinită, urmează să fie transmisă oficial prin SFC pentru a declara și această condiționalitate ex-ante îndeplinită.

În ceea ce privește condiționalitățile ex-ante generale, la momentul condiționalitatea generală G1, antidiscriminare, și G2, egalitate de șanse între femei și bărbați, precum și G3, dizabilități sunt declarate îndeplinite. Prin urmare, și aceste trei condiționalități ex-ante, vor face obiectul modificării Acordului de parteneriat și vor fi reflectate în mod corespunzător. Condiționalitatea ex-ante privind achizițiile publice se referă la existența unor măsuri pentru aplicarea efectivă a legislației Uniunii privind achizițiile publice în domeniul fondurilor europene, structurale și de investiții. Se aplică tuturor axelor prioritare. Este neîndeplinită. La acest moment, există un plan de acțiune agreeat cu Comisia Europeană. Recent a fost aprobată și strategia națională. Termenul de îndeplinire este 31 decembrie 2016, practic termenul final prevăzut și de regulament, tocmai pentru că această condiționalitate ex-ante presupune o serie de măsuri care nu pot fi implementate toate odată sau foarte rapid. S-au făcut pași importanți prin înființarea autorității naționale privind achizițiile publice. Greutatea va fi transferată de la nivelul comitetului inter-ministerial care a fost condus de Ministerul Fondurilor Europene o perioadă, până la demararea acestui proces și aprobarea planurilor de acțiune și a strategiilor, la ANAP însă Ministerul Fondurilor Europene și instituțiile financiare internaționale, care au contribuit la elaborarea strategiei vor acorda sprijin constant și în continuare vor fi implicați.

În ceea ce privește ajutorul de stat, acesta vizează existența unor măsuri de aplicare eficace a normelor Uniunii privind ajutoarele de stat în domeniul fondurilor ESI. Se aplică axei prioritare 1 și axei prioritare 2. Este parțial îndeplinită. România în acest moment are aliniată legislația privind ajutorul de stat. De asemenea, România a dezvoltat o bază de date REGAS, prin care pot fi verificate, pe baza datelor istorice, cumulul ajutorului de stat al tuturor furnizorilor de ajutor de stat din România. În acest moment baza de date este încărcată cu datele istorice. Probabil la sfârșitul acestui an va fi operațională, iar în prima parte a anului 2016 toate datele istorice care vizează ultimii 3 ani, vor fi

deja încărcate și disponibile în REGAS și toată lumea va avea acces, sau cel puțin furnizorii de ajutor de stat vor avea acces la baza de date REGAS.

În ceea ce privește condiționalitatea privind evaluarea impactului asupra mediului și evaluarea strategică de mediu, aceasta este parțial îndeplinită, singurul subcriteriu rămas se referă la măsurile de formare profesională continuă. Deja a fost organizată o prima rundă de cursuri. Urmează ca până la 31 decembrie 2016 aceste măsuri să continue astfel încât tot personalul implicat în sistemul de gestionare și cel implicat în politica de mediu să realizeze aceste cursuri.

În ceea ce privește sistemele statistice și indicatorii de rezultat, practic aici vizează existența unei baze statistice necesare pentru realizarea evaluărilor de stabilire a eficacității și a impactului programelor. Fiecare autoritate de management este responsabilă să dezvolte astfel această bază statistică pentru că, chiar dacă avem Institutul Național de Statistică, care colectează la nivel național datele statistice, la nivelul programelor operaționale vorbim de o serie de indicatori micro, care nu sunt în acest moment colectați la nivel național. Prin urmare, fiecare autoritate de management își va construi o modalitate de colectare a acestor indicatori pentru a putea urmări ulterior, în activitățile de monitorizare și de evaluare a programului, eficacitatea și impactul acestora asupra acestor micro-indicatori. Termenul de îndeplinire este sfârșitul acestui an. Fiecare autoritate de management a început să se pregătească și să își dezvolte propriile modalități pentru colectarea acestor indicatori.

Dacă la sfârșitul anului 2016, condiționalitățile ex-ante nu sunt îndeplinite, statul membru riscă o serie de acțiuni care pot merge până la suspendarea plăților intermediare pentru axele sau obiectivele specifice, tematice, etc., afectate de aceste condiționalități. Mai mult decât atât, România și-a asumat, prin programele operaționale, că pentru anumite condiționalități ex-ante, date fiind importanța și caracterul strategic ale acestora și sustenabilității măsurilor să nu lanseze apelurile de proiecte până la îndeplinirea acestora. În ceea ce privește POR-ul este cazul infrastructurii de sănătate și de educație, priorități strategice ale României, unde operațiunile nu pot fi demarate până nu va exista această catrografie, care să evidențieze unde este nevoie de infrastructură. Nu vizează exclusiv POR-ul pentru că și celelalte programe operaționale au astfel de limitări, cum ar fi POCU, care susține complementar această infrastructură, prin deschiderea unor apeluri de proiecte special dedicate acelor autorități sau instituții care beneficiază de sprijin pentru infrastructură, să poată fi asigurată și

partea de resurse umane și măsuri de formare profesională. În absența acestor 2 condiționalități ex-ante, aceste 2 operațiuni nu pot fi inițiate.

Doamna Iulia Mirela Șerban, manager de program, Comisia Europeană a precizat că îndeplinirea condiționalităților este obligatorie și fiecare membru al Comitetului de Monitorizare trebuie, cel puțin, să acorde un exercițiu de parcurgere a strategiilor sectoriale, cele care practic deschid drumul sprijinului din fondurile comunitare.

A menționat că finanțarea se acordă pentru a atinge niște obiective strategice, inclusiv sectoriale, asumate de guvernul României. Neîndeplinirea acelor criterii până la o anumită dată va avea consecințe negative asupra programelor operaționale. În ceea ce privește condiționalitățile care înregistrează întâzieri, Comisia Europeană împreună cu Ministerul Fondurilor Europene, monitorizează lunar condiționalități care au impact direct asupra programelor cofinanțate din FEDR și încearcă, inclusiv prin sprijinul unor experți externi, să țină legătura cu ministerele de linie, cu autoritățile interesate, să se asigure că și pașii făcuți, planul de acțiuni, vor duce până la urmă la îndeplinire. E nevoie de un efort susținut, cel puțin din partea autorităților române, dar și membrii Comitetului de Monitorizare trebuie să înțeleagă, în primul rând să citească acele strategii, să înțeleagă contextul, de ce se finanțează anumite lucruri, care sunt obiectivele strategice specifice și care sunt problemele în implementarea planurilor de acțiuni care sunt anexe la program, inclusiv pentru a înțelege riscurile aferente neîndeplinirii diverselor criterii până la datele limită impuse de regulament.

4. Aprobarea modificării Programului Operațional Regional 2014 - 2020

Doamna Luiza Radu, Șef AMPOR a menționat că modificarea Programului Operațional Regional 2014-2020 are loc în contextul în care regulamentul permite utilizarea instrumentelor financiare. În momentul în care s-a făcut evaluarea ex-ante pentru a vedea care sunt instrumentele financiare care pot fi utilizate în cadrul Programului Operațional Regional, s-a ajuns la concluzia că una dintre variante ar fi utilizarea Inițiativei pentru IMM-uri. În urma analizei din cadrul evaluării ex-ante și a concluziilor acestor evaluări s-a întocmit un memorandum privind participarea României la Inițiativa pentru IMM-uri și s-a decis realizarea unui program operațional care să susțină implementarea acestui instrument financiar de tip garanție neplafonată. Valoarea alocată acestui program

operațional este de 100 de milioane de euro, fonduri reaprtizate din alocarea Programului Operațional Regional, mai precis din alocarea axei prioritare 2, dedicată sprijinirii IMM-urilor. Decizia privind participarea la Inițiativa pentru IMM-uri a luat în considerare aspectele pozitive privind implementarea acestui instrument, respectiv faptul că nu este necesară o cofinanțare din partea statului membru, iar Comisia Europeană va acorda în avans sumele reprezentând angajamentele de plată către BEI. Se va realiza un transfer de competențe între statul membru, precum și un transfer de cunoștințe de la nivelul BEI. Se asigură un efect de multiplicare. Instrumentul de garantare neplafonată va îmbunătăți accesul la finanțarea IMM-urilor. La acest moment, conform evaluării ex-ante pe instrumente financiare, rata de multiplicare pentru acest instrument este de 4 ori, respectiv, pentru o sumă alocată se va multiplica de 4 ori, iar beneficiile vor fi transferate în mod direct IMM-urilor, în special prin acordarea acelor împrumuturi mai riscante și prin reducerea costurilor colaterale.

Modificarea Programului Operațional Regional a implicat următoarele etape: revizuirea alocării financiare, respectiv, luarea din alocarea financiară a axei prioritare 2, destinate sprijinirii IMM-urilor, a sumei de 100 de milioane de euro, distribuită la nivel regional, respectiv, din alocarea Regiunii București Ilfov – 13,83 de milioane de euro, atât cât avea alocat pentru această axă prioritară, iar restul până la 100 de milioane din alocarea celorlalte regiuni mai puțin dezvoltate, respectiv 86,17 milioane de euro.

Această modificare a valorii alocării financiare a axei prioritare 2, a implicat, de asemenea, modificarea corespunzătoare a indicatorilor de program. În condițiile în care Regiunea București-Ilfov nu mai are o alocare financiară dedicată pentru domeniul IMM-urilor, au fost eliminați indicatorii de program pentru această regiune și, de asemenea, prin diminuarea alocării financiare de la regiunile mai puțin dezvoltate au fost diminuați și indicatorii de program pentru categoria IMM-urilor pe această axă prioritară. Având în vedere că Programul Inițiativa pentru IMM-uri este un program nou, a fost necesară evidențierea în cadrul POR a aspectelor care vor ajuta la implementarea acestuia, respectiv revizuirea axei prioritare de asistență tehnică, care acordă sprijin autorității de management și organismelor intermediare ale programului, pentru a susține necesarul de activitate al autorității de management pentru programul operațional Inițiativa pentru IMM-uri. Pentru a operaționaliza Programul Operațional Inițiativa pentru IMM-uri a fost necesară modificarea acordului de parteneriat pentru a reflecta atât noul program, cât și tablele financiare ale acestuia.

Programul Operațional Regional și Programul Operațional Inițiativa pentru IMM-uri (POIIMM) au fost transmise Comisiei Europene, și se așteaptă un feedback informal. Având în vedere că POIIMM este implementat prin intermediul Fondului European de Investiții, autoritatea de management pentru Inițiativa pentru IMM-uri va fi stabilită în cadrul autorității de management pentru POR, prin detalierea la nivelul fișei posturilor a atribuțiilor legate de Inițiativa pentru IMM-uri.

Etapele ulterioare pentru aprobarea Programului Operațional Regional și a Programului Operațional Inițiativa pentru IMM-uri vizează transmiterea, în mod oficial, a modificării Programului Operațional, a Programului Operațional Inițiativa pentru IMM-uri și a Acordului de Parteneriat pentru a fi aprobat de către Comisia Europeană, stabilirea autorității de management pentru noul program precum și a Comitetului de Monitorizare și semnarea acordului de finanțare cu Fondul European de Investiții.

De asemenea, în cadrul negocierilor oficiale cu Comisia Europeană a fost pus la dispoziție un expert care evaluează modul în care ar putea fi implementată axa prioritară 1 a programului, referitoare la transferul tehnologic. Au avut loc mai multe întâlniri cu acest expert, inclusiv cu reprezentanții agențiilor de dezvoltare regională, pentru a clarifica modul în care se va implementa, dar și pentru a lua în considerare domeniile de la nivel regional privind specializarea inteligentă, în condițiile în care strategiile de inovare de la nivel regional nu sunt parte a condiționalității ex-ante. Urmează a fi transmisă modificarea de program Comisiei Europene, iar după obținerea aprobării informale va fi transmis tot pachetul de modificare a programului operațional, incluzând modificările reprezentate de modificarea pe axa prioritară 2, modificarea pe axa 1 și modificările care derivă din actualizarea informațiilor privind îndeplinirea condiționalităților ex-ante.

Domnul Gabriel ONACA, Director General Adjunct, Unitatea România a felicitat autoritățile din România pentru această inițiativă menționând că accesul la finanțare al IMM-urilor a fost identificat ca o problemă principală pentru dezvoltare, și această inițiativă este binevenită în sprijinul deblocării acestei probleme. A mai precizat că pentru actualul exercițiu 2014-2020, Comisia Europeană are deja o cerere de plată de la un stat membru, pentru IMM-uri.

Domnul Ion Jugănar, Președintele Camerei de Comerț, Industrie și Navigație Constanța a menționat că mediul de afaceri pe care îl reprezintă din partea Regiunii Sud-Est, așteaptă ca măcar în anul 2018 când vor rămâne niște bani necheltuiți prin altă parte, să se realoce o sumă mai mare pentru IMM-uri.

Totodată a precizat că ar fi fost bine ca cele 100 de milioane realocate să se fi luat din altă parte, și nu tot de la IMM-uri.

Domnul Gabriel Friptu, Director General a evidențiat două aspecte importante ale acestui nou program. Primul aspect vizează este ce aduce în plus participarea la Inițiativa pentru IMM-uri față de un instrument financiar de tip garantare, dacă ar fi rămas la nivelul programului operațional așa cum era prevăzut inițial. Există mai multe diferențe. În primul rând nu există cofinanțare națională. Suma care ar fi trebuit să fie parte din finanțarea obligatorie adresată IMM-urilor se disponibilizează pentru alte tipuri de intervenții în cadrul programului. Al doilea element extrem de important, fluxul de numerar nu circulă pe sistem de rambursare din partea Comisiei, Comisia plătește în avans. Deci iarăși se reduce foarte mult presiunea pe program. Din punct de vedere al mecanismului de management și control al programului, tot ceea ce se cheamă misiuni de audit nu se vor face la nivelul statului membru, respectiv la nivelul programului, ci se vor face la nivelul Fondului European de Investiții, deci centralizat, astfel încât va exista o mai mare coerență între modul de interpretare a diferitelor prevederi pe legislația europeană în domeniul achizițiilor publice, al ajutoarelor de stat, ș.a.m.d., care nu va mai crea aceeași presiune atât către autoritatea de management și organismele intermediare, cât mai ales asupra beneficiarilor. V-am spus numai primele trei elemente importante care au fost luate în calcul și au fost evidențiate în propunerea pe care autoritatea de management și Ministerul Fondurilor Europene a făcut-o către guvern. Din punct de vedere al IMM-urilor, acest sprijin este una dintre acele intervenții care au fost solicitate de mediul de afaceri. Trebuie luat în considerare că relația cu sistemul bancar va fi puțin modificată față de ceea ce a însemnat JEREMIE, intrucât FEI va propune inclusiv un sistem de bonusuri către bănci pentru depășirea nivelului de multiplicare. Practic discutăm de un portofoliu de credite, pe care băncile comerciale selectate, probabil că vor fi destul de multe, vor putea să-l evidențieze și să-l pună pe piață având în spate acest fond de garantare. Pe sistemul a 100 de milioane fond de garantare, băncile vor trebui să pună la dispoziție cel puțin 400 de milioane credite către IMM-uri. Dacă s-ar fi păstrat această schemă de garantare în cadrul programului, ar fi existat restricții cu privire la sectoarele economice în care IMM-urile își desfășoară activitatea. În cazul Inițiativei pentru IMM-uri, nu există condiționalitate cu privire la sectoarele eligibile, decât în limita în care acele IMM-uri au activități finanțabile din FEDR. Deci departajarea este la nivel de reglementare și nu este o limitare așa cum este la nivelul axei 2, unde există referințe clare în program, ca și în acordul de parteneriat, sprijinind sectoarele

care fac parte din strategia națională de competitivitate. Spre exemplu Inițiativa pentru IMM-uri va avea niște reguli de a limita anumite sectoare în zona de creditare, cum este zona de retail. În cazul unui program de tipul POR-ului acest doemniu este exclus din start. Vizavi de suportul pentru mediul de afaceri general, este unul din elementele pe care le avem în vedere pe modificarea în cadrul axei 1. Pentru că una dintre opțiuni este, în bugetul axei 1, să avem și call-uri pentru IMM-uri, care în parteneriat cu centrele de transfer tehnologic să beneficieze de servicii mai sofisticate de preluare a cercetării și dezvoltării în economia reală. Este o formă în care încercăm să adăugăm la ceea ce a însemnat mediul de afaceri de tip IMM în diverse domenii de activitate, așa cum sunt ele prevăzute pe axa 2 și pe Inițiativa pentru IMM-uri, să mai adăugăm încă un buget care să fie pus la dispoziția IMM-urilor, evident cu acele tipuri de intervenții inovatoare de transfer tehnologic și care într-adevăr să sprijine vârfurile, la nivelul mediului de afaceri, care ar putea într-adevăr să creeze competitivitate regională.

Domnul Dan Nicula, Director General, ADR BI a întrebat dacă programul pentru IMM-uri va fi disponibil sau va fi operațional doar în cele șapte regiuni sau va fi și în București.

Doamna Luiza Radu a menționat că Programul Inițiativa pentru IMM-uri va fi disponibil tuturor regiunilor. Alocarea din POR pentru Regiunea București-Ilfov a fost transferată în Programul Inițiativa pentru IMM-uri și se regăsește acolo. În alocarea financiară a programului, Regiunea București-Ilfov este evidențiată în mod clar cu suma de 13,2 milioane euro.

Doamna Iulia Șerban a precizat că Programul Inițiativa pentru IMM-uri are specificul lui, este cu totul alt program, cu alte reguli. Fondurile transferate dispar dintr-un program operațional și sunt pur și simplu alocate unui nou program operațional, dispăre și alocarea regională, conceptul în sine. Pentru că în Inițiativa pentru IMM-uri se pot cheltui, banii respectivi, absorbi în toate regiunile fără a avea această nevoie de plafonare regională, conform regulamentului. În schimb, Comisia încurajează statul membru, în negocierile cu FEI, să încerce să obțină alocări regionale minime sau praguri, ținând cont de faptul că Programul Inițiativa pentru IMM-uri este până la urmă un instrument de implementare a politicii de coeziune.

Doamna Ministru Sevil SHHAIDEH a supus la vot aprobarea modificării Programului Operațional Regional 2014-2020, prin transferarea a 100 de milioane euro către Programul Operațional Inițiativa pentru IMM-uri.

Această propunere a fost votată de 22 membri cu drept de vot. A fost și o abținere.

Doamna Ministru Sevil SHHAIDEH a menționat că membrii Comitetului de Monitorizare au aprobat în ședința din 10 septembrie 2015, alocările regionale. Prin reducerea acestor alocări cu suma de 100 de milioane de euro, pe cale de consecință se modifică și alocările regionale, cu mențiunea că alocarea de la bugetul de stat rămâne în POR. Mutarea banilor din FEDR către noul program diminuează contribuția FEDR, dar contribuția bugetului de stat rămâne la nivelul POR, acei 13% care veneau de la bugetul de stat pentru IMM-uri.

Doamna ministru a supus la vot aprobarea modificării alocărilor financiare orientative, la nivel regional regional, aferente Programului Operațional Regional 2014 – 2020, prin reducerea cu suma de 100 milioane euro transferată către Programul Operațional Inițiativa pentru IMM-uri.

Această propunere a fost votată de 23 membri cu drept de vot.

În continuare, Doamna ministru a supus la vot realizarea unei proceduri scrise de către AMPOR cu termen de răspuns de 3 zile pentru modificarea prevederilor Programului Operațional Regional 2014-2020, rezultate în urma procesului de negociere cu Comisia Europeană privind axa prioritară 1 a POR "Promovarea transferului tehnologic" .

Această propunere a fost votată de 23 membri cu drept de vot.

Domnul Gabriel Onaca, Director General Adjunct, Unitatea România a solicitat ca pe viitor pentru o mai bună lizibilitate pentru membrii, pe viitor, agenda să conțină toate subpunctele menționate în cadrul reuniunii.

5. Prezentarea Programului Operațional Inițiativa pentru IMM-uri 2014-2020

Doamna Luiza Radu, Șef AMPOR a menționat că Programul Operațional Inițiativa pentru IMM-uri 2014-2020 are o singură axă prioritară, respectiv creșterea accesului la finanțarea IMM-urilor din România, iar obiectivul este facilitarea accesului IMM-urilor la finanțare, în vederea creșterii productivității muncii prin implementarea instrumentului de garanție neplafonată. Acest program operațional oferă cadrul legal pentru implementarea instrumentului de garantare neplafonată. Ca și indicatori, au fost luați în considerare indicatorii care au fost

menționați în POR, indicatorul de rezultat se menține în continuare ca fiind productivitatea muncii în IMM-uri. Referitor la indicatorii de realizare, respectiv efectele care vor fi obținute prin furnizarea garanției către IMM-uri, reprezintă suma de credite noi acordate prin intermediul intermediarilor financiari, efectul de multiplicare este de 4 și numărul de întreprinderi care vor beneficia de sprijin financiar, altul decât grantul, efectiv IMM-urile care primesc partea de garanție din partea băncilor. În ceea ce privește alocarea financiară, aceasta este evidențiată în mod clar pentru categoriile de regiuni; chiar dacă este un program operațional care la nivelul Comisiei Europene este văzut ca un program național, abordarea regională se păstrează și în cadrul Programului Operațional Inițiativa pentru IMM-uri. Față de informația prezentată în tabel, în urma discuțiilor cu Comisia Europeană și având în vedere perioada de timp scurtă, până la finalul anului, în condițiile în care procesul de negociere și aprobare a programului o să fie un pic mai îndelungat și s-ar putea să nu avem aprobat acest program până la finalul anului, alocarea financiară va fi transferată în anul 2016. Autoritatea de management va fi în cadrul autorității de management a POR, cu detalierea la nivelul fișei postului a atribuțiilor specifice pentru acest program operațional. Programul Operațional Inițiativa pentru IMM-uri a avut la bază în primul rând evaluarea ex-ante pentru instrumente financiare, dar pe lângă această evaluare ex-ante au fost necesare întâlniri atât cu reprezentanții FEI, ai mediului de afaceri, cât și cu reprezentanții băncilor pentru a vedea dacă acest mecanism ar putea să funcționeze în piață. Concluziile acestor reuniuni sunt evidențiate în elaborarea acestui program operațional. La acest moment sunt discuții pentru semnarea acordului de finanțare între Guvernul României și FEI. Vom beneficia și de sprijinul Ministerului Finanțelor în acest caz, iar, ulterior, toate etapele de implementare a acestui program operațional vor fi prezentate în cadrul Comitetului de Monitorizare al Programului Inițiativa pentru IMM-uri.

Domnul Gabriel Friptu a precizat că Programul Inițiativa pentru IMM-uri este un program care nu funcționează cu organisme intermediare, având o abordare națională. În cadrul negocierilor cu FEI pot să existe restricții pentru eliminarea riscului, pentru concentrarea fondurilor din acest fond de garantare. Va exista, în cursul negocierilor, și această solicitare ca să existe o așezare relativ echilibrată între regiuni. Calendarul de implementare prevede ca FEI să selecteze obligatoriu băncile comerciale prin care va derula acest mecanism până la sfârșitul anului 2016. Până la sfârșitul anului 2019, băncile vor trebui să facă dovada acoperirii acestui fond de garantare cu un portofoliu de credite de cel puțin 4 ori față de dimensiunea fondului de garantare. Aceste termene limită nu pot fi depășite.

Există o situație foarte clară a portofoliului de credite de pe piață, care există, funcționează, și se poate face inclusiv o evaluare în ceea ce privește riscul de plăți din fondul de garantare. Va exista și o evaluare a posibilității ca o parte din sumele neutilizate sau care nu au „riscul” de a fi utilizate ca plăți din fondul de garantare, să poată fi orientate către alte finanțări, către mediul de afaceri. Aceasta fără orice altă disponibilizare de fonduri din alte domenii din POR și nu neapărat din Inițiativa pentru IMM-uri. Inițiativa pentru IMM-uri este un program total nou care va avea propriul său Comitet de Monitorizare, care nu are valență regională.

6. Prezentarea criteriilor de eligibilitate și evaluare tehnică a proiectelor aferente următoarelor priorități de investiții ale POR 2014 - 2020:

- ✓ Prioritatea de investiții 5.2. *„Realizarea de acțiuni destinate îmbunătățirii mediului urban, revitalizării orașelor, regenerării și decontaminării terenurilor industriale dezafectate (inclusiv a zonelor de reconversie), reducerii poluării aerului și promovării măsurilor de reducere a zgomotului”;*
- ✓ Prioritatea de investiții 7.1. *„Sprijinirea unei creșteri favorabile ocupării forței de muncă, prin dezvoltarea potențialului endogen ca parte a unei strategii teritoriale pentru anumite zone, care să includă reconversia regiunilor industriale aflate în declin, precum și sporirea accesibilității și dezvoltarea resurselor naturale și culturale specifice”;*
- ✓ Prioritatea de investiții 8.1. *„Investițiile în infrastructurile sanitare și sociale, obiectivul specific „Servicii sociale pentru persoane vârstnice”*

Doamna Luiza Radu, Șef AMPOR a prezentat criteriile de eligibilitate și evaluare pentru cele 3 priorități de investiție menționate mai sus. privind revitalizarea urbană, turism și serviciile sociale pentru persoane vârstnice.

Prioritatea de investiție 5.2. *”Realizarea de acțiuni destinate îmbunătățirii mediului urban, revitalizării orașelor, regenerării și decontaminării terenurilor industriale dezafectate (inclusiv a zonelor de reconversie), reducerii poluării aerului și promovării măsurilor de reducere a zgomotului”* vizează implementarea acelor măsuri care vor crește suprafețele verzi și vor satisface nevoia de agrement la nivelul orașelor cu spații verzi reduse. Obiectivul specific al acestei priorități de investiție este reconversia și refuncționalizarea terenurilor și suprafețelor

degradate, vacante sau neutilizate, din orașele mici și mijlocii și Municipiul București, acele terenuri neutilizate la nivelul autorităților publice locale și care pot fi refuncționalizate și puse în circuitul orașului. În acest sens, ca tipuri de activități care pot realiza menționăm demolarea clădirilor existente pe acel teren, realizarea de alei pietonale, piste pentru bicicliști, amenajarea de spații verzi, facilități pentru recreerea pe terenurile respective. Această prioritate de intervenții vizează în special acele orașe care înregistrează valori reduse a spațiilor verzi, raportate la standardele INS precum și modul în care acestea sunt evidențiate la nivelul autorităților publice locale. Apelul de proiecte va fi competitiv cu stabilirea unui prag de calitate. Proiectele care vor depăși acest prag de calitate vor fi contractate în mod automat. Cele care sunt sub pragul de calitate și se încadrează în alocarea financiară disponibilă, la momentul la care se încheie apelul de proiecte, vor fi contractate în funcția de poziția de pe listă.

Criteriile de eligibilitate evidențiază cine este solicitantul, ce drepturi deține solicitantul asupra terenului asupra căruia se va face investiția, unde este localizat acest teren, dacă obiectivul supus investiției a mai primit finanțare Terenurile și suprafețele respective trebuie să fie abandonate sau degradate, adică să nu fie utilizate. Solicitantul, va trebui să respecte încadrarea în normele și legislația în vigoare și aceasta se va realiza prin acea declarație de eligibilitate. Activitățile proiectului trebuie să se încadreze în obiectivele axei prioritare și să nu fi beneficiat de finanțare în ultimii 5 ani. Valoarea maximă a proiectului poate fi de 5 mil euro și include: valoarea eligibilă, contribuția beneficiarului, valoarea neeligibilă, inclusiv TVA-ul. Perioada de implementare este decembrie 2023.

În ceea ce privește relevanța proiectului se are în vedere suprafața spațiului verde per locuitor la nivelul proiectului, suprafața terenului obiect al investiției să fie o suprafața mare.

În ceea ce privește calitatea, maturitatea și sustenabilitatea proiectului sunt avute în vedere aspectele care vizează documentația tehnico-economică, astfel încât proiectul atunci când va fi depus să fie suficient de matur, să se poată implementa, respectiv, să aibă autorizații de construire obținute sau să fi lansat procedura de achiziții publice.

Referitor la sustenabilitatea proiectului, beneficiarul trebuie să poată menține investiția nu doar pe o perioadă de 5 ani, așa cum impune regulamentul, ci pe o perioadă mai îndelungată de timp. De asemenea proiectele trebuie să aibă în vedere respectarea principiilor privind dezvoltarea durabilă, egalitatea de șanse, de gen și nediscriminare și se vor puncta acele elemente suplimentare care vin

peste minimul legislativ în acel domeniu. De asemenea, se acordă atenție principiului egalității de șanse, în cazul în care sunt furnizate și se pun la dispoziție și echipamente sau infrastructură pentru persoanele cu dizabilități, respectiv dezvoltare durabilă în condițiile în care se implementează măsuri sau se folosesc materiale care prietenoase cu mediul sau care asigură un consum de eficiență energetică mai mic. Totodată, dacă autoritatea publică locală are un plan mai mare de acțiune pe zona respectivă și a depus spre finanțare în cadrul programului sau intenționează să depună un proiect care este complementar va primi un punctaj suplimentar. În cazul în care există alte investiții care sunt realizate fie din surse proprii, fie din alte surse, vor fi luate în considerare pentru ca acel teren și măsurile adiționale care se implementează în jur să fie dezvoltate și să aibă un impact cât mai mare. Se punctează de asemenea capacitatea de implementare a proiectului, capacitatea financiară și operațională a beneficiarului, atât în perioada de realizare, cât și în perioada de monitorizare ex-post, ceea ce înseamnă că beneficiarul dispune de sumele necesare pentru implementarea proiectului, dar și ulterior.

Axa prioritară 7 dedicată diversificării economiilor locale prin dezvoltarea durabilă a turismului este subsumată unui obiectiv specific care vizează la nivelul UE sprijinirea unei creșteri favorabile ocupării forței de muncă, prin dezvoltarea potențialului endogen ca parte a unei strategii teritoriale, pentru anumite zone, care să includă reconversia regiunilor. Această axă prioritară se adresează numai stațiunilor turistice stabilite conform legislației în vigoare, iar prioritizare la finanțare vor avea stațiunile balneare și balneo-climatiche. În accepțiunea POR, proiectele care sunt realizate sau vor fi realizate prin intermediul acestei axe prioritare trebuie să aibă la bază o strategie de dezvoltare locală care să fie elaborată în parteneriat cu reprezentanții tuturor actorilor interesați de dezvoltarea localității, respectiv mediul de afaceri, ONG-urile. Este necesară validarea investițiilor previzionate prin strategia de dezvoltare locală a stațiunii turistice de către mediul de afaceri, întrucât tipurile de intervenții avute în vedere vizează un sprijin necesar mediului privat astfel încât activitatea economică să se poată dezvolta la nivelul stațiunilor turistice. Această axă prioritară este în complementaritate și cu axa prioritară 2, unde, pentru acele firme, IMM-uri care implementează sau sunt localizate într-o stațiune turistică în care se dezvoltă un proiect prin intermediul acestei priorități de intervenție, vor primi punctaj suplimentar. Pe deoparte avem intervențiile care se realizează la nivelul autorităților publice locale și crează premisele unei dezvoltări economice, pe de

altă parte încurajăm mediul de afaceri din aceste stațiuni să vină să depună proiecte pe domeniul dedicat IMM-urilor pentru a asigura implementarea strategiei de dezvoltare locală. Apelurile de proiecte vor fi competitive, cu termen limită de depunere a cererilor de finanțare, cu același prag de calitate. Ceea ce trece peste pragul de calitate se va finanța în mod automat, ceea ce este sub pragul de calitate dar îndeplinește punctajul minim rămâne în rezervă și va fi contractat până la congruența alocării financiare respective. Criteriile de eligibilitate vizează faptul că solicitantul trebuie să respecte declarația de eligibilitate, să respecte cadrul legal pentru a putea fi declarat ca și solicitant. Trebuie să existe drepturi asupra imobilului sau asupra terenului asupra căruia se fac investițiile, astfel încât să ne asigurăm că investiția se va menține. Proiectul și activitățile proiectului trebuie să se încadreze în descrierea priorității de investiție. Proiectul să nu fi fost încheiat fizic sau să nu fi beneficiat de finanțare în ultimii 5 ani, înainte de depunere. Trebuie să se încadreze în valoarea minimă și maximă a priorității de intervenție. În cadrul negocierilor oficiale cu CE, s-a stabilit că pentru aceste intervenții, vor fi avute în vedere intervenții de scară mică, a căror valoare maximă (cheltuieli eligibile, contribuția beneficiarului și cheltuieli neeligibile) nu va depăși 5 mil. de euro. Perioada de implementarea activităților nu trebuie să depășească 31 decembrie. Investiția propusă trebuie să facă parte dintr-o strategie de dezvoltare locală și să beneficieze de susținerea entităților implicate în dezvoltarea locală. Totodată, la nivel de eligibilitate, proiectul trebuie să respecte minimul legal în vigoare în ceea ce privește dezvoltare durabilă, egalitate de șanse, gen și nediscriminare. În ceea ce privește evaluare tehnică și financiară, ca și celelalte axe prioritare, se urmărește în primul rând contribuția proiectului la realizarea obiectivelor specifice axei prioritare, respectiv numărul de salariați din stațiunea respectivă, creșterea numărului de vizitatori la nivelul stațiunii turistice, astfel încât investiția care se realizează trebuie să aibă impact, pe deoparte asupra creșterii forei de muncă de la nivelul localității, dar și asupra atragerii de vizitatori și asupra punerii în valoare a obiectivelor realizate. În ceea ce privește calitatea, maturitatea și sustenabilitatea proiectului, se analizează modul în care a fost întocmit proiectul, dacă respectă legislația în vigoare, dacă soluțiile propuse corespund activităților, dacă documentația este realizată în conformitate cu activitățile propuse. Totodată, autoritatea locală trebuie să ne evidențieze că există o disponibilitate pentru a utiliza și a pune în valoare obiectivele alăturate asupra cărora ar putea avea impact proiectul care se finanțează. De asemenea, avem în vedere metodologia de implementare, precum și maturitatea proiectului, sustenabilitatea operațională atât a solicitantului, cât și a modului în

care se realizează implementarea proiectului. Pentru ceea ce înseamnă respectarea principiilor privind dezvoltarea durabilă, egalitate de șanse, de gen și nediscriminare, se punctează suplimentar față de minimul legal în vigoare elementele care vin ca o completare a ceea ce solicită legislația pe domeniul respectiv. Pentru ceea ce înseamnă complementaritatea cu alte investiții realizate din alte axe prioritate ale POR și alte surse de finanțare, se punctează suplimentar proiectele depuse în complementaritate cu celelalte programe operaționale sau cu programe sau cu proiecte realizate din surse de finanțare proprii sau din alte surse de finanțare. Pentru capacitatea financiară și operațională a solicitantului, se punctează capacitatea acestuia de a demonstra că poate să atragă resurse suplimentare pentru realizarea obiectivului și pentru a menține obiectivul după momentul finalizării. Totodată, în ceea ce înseamnă principii de concentrare strategică a intervențiilor și concordanța cu documentele strategice relevante, trebuie să se demonstreze că proiectul respectiv aduce o contribuție la dezvoltarea locală prin intermediul potențialului de creștere pe care l-ar putea genera la nivel local. Și, de asemenea, ca zonă țintă, se punctează suplimentar acele proiecte care vin pentru finanțare și care sunt localizate la nivelul stațiunilor turistice balneare și balneo-climatice.

Prioritatea de investiție 8.3 este dedicată infrastructurii sociale pentru persoanele vârstnice. Este finanțată în cadrul TO9 care vizează incluziunea socială și reducerea inegalităților în ceea ce privește starea de sănătate și accesul la servicii sociale. În cadrul acestei axe prioritare, de asemenea, se finanțează infrastructura de sănătate și alte 2 tipuri de servicii sociale pentru alte 2 categorii de beneficiari, respectiv persoanele cu dizabilități și copiii. În cadrul acestei axe prioritare, modul în care vor fi implementate activitățile vizează o directă raportare și corelare cu strategia care este pentru persoane vârstnice, care este condiționalitate în domeniu. Iar activitățile care se realizează trebuie realizate inclusiv în corelare cu finanțările care vor fi obținute prin intermediul POCU. În cadrul acestei priorități destinate grupului vulnerabil persoane vârstnice, intervențiile vor avea în vedere înființarea de servicii sociale prin centre de zi și cantine sociale unde nu există asemenea servicii sau sunt slab reprezentate și, de asemenea, unde există o nevoie motivată de o stare de sărăcie sau excluziune socială sau de alte tipuri de vulnerabilități. Prioritate la finanțare vor avea acele zone marginalizate și localități mici, aspect evidențiat atât la nivelul grilelor de evaluare tehnică și financiară, precum și asupra modului în care este concepută axa prioritară. Având în vedere că alocarea financiară pentru acest domeniu este limitată, ca tipuri de activități se

vor avea în vedere doar reabilitarea, modernizarea, extinderea sau dotarea infrastructurii de servicii sociale. Componenta rezidențială nu va fi finanțată în cadrul acestei axe prioritare pentru această categorie de beneficiari. Toate activitățile care se realizează în cadrul acestei axe prioritare vizează introducerea persoanelor vârstnice sau capacitarea persoanelor vârstnice de a fi activi în societate și de a primi sprijin acolo unde este cazul, punctual, pentru a adresa cât mai bine persoanele care sunt în nevoie. Unul dintre criteriile sau unul dintre indicatorii care sunt evidențiați la nivelul acestei axe prioritare, respectiv numărul de persoane beneficiari ai proiectului, este cumva condiționat de faptul că la finalul implementării proiectului, dacă indicatorul nu se atinge, finanțarea va fi recuperată integral. Ca și tipuri de proiecte sau ca mod de lansare, va fi pe baza principiului competitivității, cu termen limită de depunere. Criterii de eligibilitate avute în vedere, sunt: solicitantul care poate fi unitate administrativ-teritorială sau orice altă entitate sau fundație care este acreditată ca și furnizor de servicii sociale și poate presta aceste servicii, solicitantul de finanțare trebuie să fie acreditat, să îndeplinească condițiile din declarația de eligibilitate, adică să poată fi beneficiar pe ceea ce înseamnă fonduri europene, să respecte legislația în vigoare, drepturile asupra imobilului care fac obiectul proiectului, să aparțină beneficiarului, astfel încât intervențiile să poată fi realizate. Proiectul trebuie să se încadreze, și activitățile, în obiectivul specific corespunzător priorității de investiție. Nu sunt eligibile proiectele care au fost încheiate din punct de vedere fizic sau financiar la momentul depunerii cererii de finanțare, în sensul în care, regulamentul nu permite astfel de proiecte. De asemenea, proiectul trebuie să nu fi beneficiat de finanțare publică în ultimii 5 ani de zile, perioada de implementare să nu depășească 31 decembrie 2023, valoarea maximă eligibilă a investiției și valoarea minimă eligibilă a investiției se încadrează între limitele financiare stabilite pentru acest obiectiv specific. Precizez că pentru această prioritate de investiție, discutăm despre ceea ce înseamnă valoare eligibilă. De asemenea, pentru eligibilitate, se verifică că proiectul respectă minimumul legal în vigoare privind dezvoltarea durabilă, egalitatea de șanse, gen și nediscriminare. Pentru criteriile de evaluare tehnică și financiară avute în vedere, în ceea ce privește concordanța cu documentele strategice relevante, proiectul trebuie să vizeze măsurile incluse în strategia națională pentru promovarea îmbătrânirii active și protecția persoanelor vârstnice. Face parte dintr-o strategie de dezvoltare urbană. Aceasta este o condiție sau precondiție care vine din negocierile pe POR, în cazul în care aproape toate prioritățile de intervenție ale programului ar trebui să contribuie la strategia de dezvoltare urbană integrată. De asemenea, sunt

avute în vedere ca proiectul să facă parte din strategia județeană de dezvoltare a serviciilor sociale, iar tipurile de activități să se regsească în planul de acțiune al acestora. Pentru ceea ce înseamnă contribuția proiectului la realizarea obiectivelor specifice priorității de investiție, proiectul trebuie să se realizeze în special în localitățile în care se înregistrează cel mai defavorabil raport între oferta de servicii sociale și nevoia de servicii sociale. Beneficiarul proiectului trebuie să demonstreze faptul că acel centru de zi este necesar în acea localitate, că există adresabilitate, adresabilitate care nu este satisfăcută, nevoi care nu sunt satisfăcute. De asemenea, proiectul este propus pentru zone marginalizate, în unități administrativ-teritoriale în care procentul populației care trăiește în zone marginalizate depășește 20% sau se încadrează între 10-20%. Se are în vedere numărul de tipuri de servicii sociale care sunt acordate. Se punctează suplimentar acele proiecte care vor veni cu mai multe tipuri de servicii sociale. De asemenea, se punctează faptul că proiectul se adresează comunităților rrome cu mai mult de 10% populație. Pentru ceea ce înseamnă calitatea și maturitatea proiectului se are în vedere modul în care a fost întocmit proiectul și este cumva o garanție că acel proiect se va implementa conform calendarului de implementare. Criteriul privind complementaritatea cu alte investiții realizate din alte axe prioritare ale POR și din alte surse de finanțare, inclusiv POCU, se punctează faptul că solicitantul de finanțare face dovada că are depus/selectat un proiect POCU, în vederea asigurării resursei umane care va lucra în infrastructura obiect a proiectului, sau că are sau demonstrează că derulează activități complementare, că activitatea sau serviciul prestat acolo îndeplinește standardele de calitate și că sunt conforme și că există personalul necesar care să satisfacă acele servicii. În ceea ce privește capacitatea financiară și operațională a solicitantului sunt aspecte care vizează modul în care beneficiarul va susține investiția pe perioada de implementare și ulterior. Totodată, pentru capacitatea operațională se va evalua modul în care va fi monitorizat proiectul, și se punctează experiența în furnizarea tipurilor de servicii sociale și că dispune de personal care va lucra în infrastructura finanțată prin intermediul proiectului. Ponderea criteriilor care contribuie la atingerea obiectivelor specifice ale acestei axe prioritare este mai mare decât ponderea acelor criterii prin care evaluăm capacitatea financiară a beneficiarului.

Domnul Stelian Brad, reprezentantul regiunii Nord Vest privind mediul academic, profesor la Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca a întrebat dacă finanțarea se va rezuma la regenerarea și decontaminarea terenurilor industriale dezafectate sau proiectul va trebui să includă și transformarea spațiului decontaminat în zone de agrement și a propus să fie luată în considerare o

condiționalitate ulterioară de refuncționalizare a aceluși teren. Totodată pentru axa referitoare la turism, a propus pe lângă măsurile care susțin dezvoltarea infrastructurii, inclusiv partea de activități de marketing și promovare, tot în sensul de a crește maturitatea proiectelor, să fie încurajată și componenta de dezvoltare a lanțului de furnizori locali pentru servicii. Cu alte cuvinte, să se consolideze aceste investiții în infrastructură cu o implicare activă și a agenților economici privați, adică cumva să se încurajeze crearea aceluși ecosistem care subscie conceptului de „destinations”. Și atunci pe lângă promovare, dezvoltarea de activități economice în zona privată să fie ca o condiționalitate. În ceea ce privește axa 8, tot în spiritul ideii de competitivitate economică ar merita susținută ideea de îmbătrânire activă, în sensul în care, pe lângă cantine sociale și activități care s-ar putea să nu aibă sustenabilitate după încheierea finanțării să fie încurajate și punctate suplimentar acele proiecte care identifică și activități în contextul unei economii sociale, de exemplu. Îmbătrânirea activă poate să ajute pentru anumite activități în implicarea persoanelor vârstnice, consolidat și cu asistență medicală, socială, culturală, să genereze valoare adăugată în ecosistemul local.

Doamna Luiza Radu Șef AMPOR a menționat că în cadrul axei prioritare 5.2. nu se vor finanța activități privind decontaminarea siturilor industriale, ci doar curățarea terenurilor care sunt abandonate la nivelul autorităților publice locale și care vor fi refuncționalizate. În Ghidul solicitantului este inclus un plan de reutilizare a acestor zone. Terenul nu trebuie doar curățat, ci trebuie introdus în circuitul zonei respective, la dispoziția persoanelor care locuiesc în zona respectivă. Interesul este să avem un domeniu public utilizat de comunitate, dar cu acele de tipuri de intervenții care nu presupun aplicarea regulilor de ajutor de stat.

Pentru prioritatea 7.1, pentru activitățile care se desfășoară la nivelul stațiilor turistice, proiectul trebuie să fie girat de mediul de afaceri și să fie o necesitate pentru implementarea ulterioară a activităților mediului de afaceri. În condițiile în care strategia de dezvoltare locală este condiție preliminară, în cadrul apelului de proiecte, este necesar ca autoritatea publică locală în momentul în care va depune proiectul să facă dovada că a avut această consultare și că mediul de afaceri sprijină implementarea aceluși proiect.

Domnul Gabriel Friptu a menționat că autoritatea publică locală, prin intervenția în acest proiect nu va putea realiza locuri de muncă. Scopul este a aduce mediul de afaceri atât de aproape de proiect, încât mediul de afaceri să confirme că dacă

autoritatea publică face această investiție în domeniul public pe care o firmă privată nu ar avea cum s-o facă, într-adevăr, firmele care beneficiază vor putea să-și dezvolte activitatea inclusiv din punct de vedere al locurilor de muncă. Este nevoie de o consultare, în afară de consultarea publică standard pe orice proiect de infrastructură pe legislație normală, inclusiv pe legislația de mediu, suplimentar o consultare cu mediul de afaceri, structuri asociative ale mediului de afaceri sau chiar reprezentanții mediului de afaceri din acea zonă, care să confirme interesul lor pentru acest tip de proiect, pentru această intervenție și care cumva să-și asume și responsabilitatea ca odată ce acest proiect va fi pus în practică va avea impact și asupra propriilor afaceri. Probabil este partea cea mai complicată a acestui mecanism, modul în care proiectul propus de autoritatea publică locală poate să concretizeze un plan de marketing, ai cărui principali actori sunt alții decât autoritatea publică locală. Ceea ce se propune nu are adresabilitate către promovarea stațiunilor turistice. Planul de marketing nu face altceva decât să fie un agreement cu mediul de afaceri că se va întâmpla ceva în urma realizării acestei lucrări de infrastructură. Se vor solicita autoritățile publice locale acele tipuri de proiecte care nu intră sub regulile ajutorului de stat. De exemplu, nu vor fi acceptate proiect de spa, de ștrand public, pentru că ele sunt evaluate din punct de vedere al regulilor de ajutor de stat. Un ștrand public la care nu percep taxe, nu înseamnă că nu intră pe reguli de ajutor de stat. Faptul că orice alt agent economic ar putea să dezvolte acest tip de infrastructură în acea zonă, înseamnă că se afectează piața. Se dorește evitarea acestei dispute care se va crea, dacă nu punem această restricție legată de ajutorul de stat. Va exista întotdeauna o contradicție între mediul de afaceri din zonă care nu vrea să încurajeze un proiect pentru un competitor, pentru că în momentul acela autoritatea publică locală va deveni un competitor, față de mediul de afaceri. Se vrea o complementaritate între interesul firmelor private și ceea ce autoritatea publică locală poate să pună la dispoziție pentru creșterea afacerilor. Planul de marketing nu este un plan al proiectului în sine care să spună, promovăm după planul acesta stațiunea, ci este un plan de marketing care ar putea să explice această investiție în domeniul public, cum anume rezolvăm indicatorii de la punctul 1 și 2 care se referă la locuri de muncă.

Luiza Radu a menționat că măsurile propuse pentru îmbătrânirea activă se finanțează în complementaritate prin Programul Operațional Capital Uman, iar ca tipuri de servicii care vor fi furnizate în centrele care vor fi realizate prin POR se au în vedere și ateliere de lucru, terapie ocupațională.

Domnul Ion Jugănar, reprezentantul mediului de afaceri din regiunea Sud Est a menționat că pentru termenul *teren ocupat cu ruine*, trebuie definit ce este ruina și dacă ar putea să aparțină și altor proprietari decât APL-urilor. La fel și pentru termenul de *teren inundat*, cum trebuie interpretat ca un teren care a fost inundat foarte grav, și ar putea fi recuperat, făcută conversie și să i se facă ceva ca după aceea să fie altceva. Referitor la prioritatea 7.1. a menționat că șansele ca obiectivele acestei priorități să fie îndeplinite, ar crește considerabil dacă ar fi extinsă aria beneficiarilor eligibili. În România sunt 2 categorii de stațiuni turistice cu reglementări diferite. Ministerul Turismului a elaborat o hotărâre de Guvern care menționează care sunt în România stațiunile turistice de interes național și de interes local. Ministerul Sănătății menționează stațiunile balneo-climaterice și balneo-climatică. Uneori pot să fie suprapuneri, adică o stațiune turistică să fie și balneo-climaterică, balneo-climatică. Un exemplu pe litoral, Mamaia e doar stațiune turistică, Eforie Nord-Sud, Mangalia și Techirghiol sunt și stațiuni turistice și balneo-climatică. Trebuie definit cui se adresează clar această axă 7.1. Principala atracție a unei stațiuni turistice, motorul de tip balnear, este baza de tratament. Bazele de tratament sunt vechi, sunt nemodernizate multe dintre ele. Aceste baze de tratament aparțin Ministerului Sănătății. Ministerul Sănătății a avut o consecvență din 1990 încoace, în a nu privatiza nici una dintre aceste unități. Privatul pe banii lui poate să facă ceva acolo, dacă va considera necesar. Dar noi locuri de muncă se vor putea crea în acea stațiune doar dacă baza de tratament dă randament mai bun, e modernizată. Care este posibilitatea de a extinde eligibilitatea beneficiarilor, pentru a atinge acei indicatori: mai multe locuri de muncă, ținând cont nu mai sunt „specialiștii” produși de specializarea respectivă în facultățile de medicină. Locuri de muncă mai multe pot să fie la unitățile de cazare și alimentație din stațiune. Este greu de crezut că Ministerul Sănătății va fi de acord la un moment dat ca baza de tratament din stațiunea X să o cedeze autorității locale care poate fi eligibilă pentru a face lucruri bune în acea bază de tratament. Referitor la axa prioritară 8 a menționat faptul că solicită analiza posibilității ca și Camerele de Comerț să fie beneficiarii eligibili pentru că sunt asociații ale întreprinzătorilor interesați de acest domeniu.

Domnul Gabriel Friptu a menționat că orice entitate juridică care este furnizor acreditat de servicii sociale poate aplica, practic oricine desfășoară o activitate de servicii sociale pentru persoanele vârstnice în conexiune cu strategia națională.

Referitor la stațiunile turistice a precizat că atunci când se discută de reguli de ajutor de stat, se ia în considerare o piață concurențială. Pentru toate regiunile pe

7 ani bugetul alocat este de 100 mil de euro. Se intenționează corelarea investițiilor publice făcute de autoritatea publică locală cu nevoile mediului de afaceri și nu finanțarea în sine a unei activități economice, indiferent că e deținută de Ministerul Sănătății. Au avut loc discuții inclusiv cu acționarii de la marile complexe balneare, cum ar fi Băile Felix, unde acționar este un fond de investiții, care în momentul în care a trebuit să contribuie cu minim 50% din cofinanțare, nu au mai considerat necesar proiectul. Un alt exemplu: a existat pe 2007-2014 o finanțare în Geoagiu Băi, în care primăria a dotat cu utilități toată zona urbană. Din acel moment, în condițiile în care toate firmele private din zonă aveau deja niște baze de tratament destul de solide, dar aveau o problemă de accesibilitate, cu canalizarea, cu apa, cu încălzirea, stațiunea a început să se dezvolte extrem de repede. Și astfel de proiecte se încurajează. Dacă se sprijină într-o stațiune un singur furnizor de servicii, se va crea întotdeauna un semn de întrebare. Mediul privat poate să-și dezvolte acest tip de activitate pe axa 2, iar dacă va merge pe zona de instrument financiar cu credit partajat, poate să ajungă inclusiv la o finanțare de 5 mil de euro, deci o investiție serioasă, raportat la alocarea financiară a axei dedicate turismului.

Domnul Gabriel Friptu a menționat că se dorește acel tip de intervenție prin care un proiect din banii publici ai autorității publice locale poate să încurajeze dezvoltarea afacerilor existente sau atragerea de noi activități economice în acea zonă, astfel încât să asigure această punere în valoare a stațiunilor.

Domnul Adrian Țuțuianu, Președinte Consiliul Județean Dâmbovița a întrebat referitor la prioritatea 5.2. de ce au fost excluse municipiile reședință de județ ca beneficiari eligibili și dacă Consiliile Județene, este cazul Municipiului Târgoviște, unde Consiliul Județean este proprietarul unei locații, poate fi avut în vedere ca beneficiar eligibil, prin lărgirea ariei beneficiarilor eligibili pentru prioritatea 5.1.

Totodată a întrebat dacă Consiliile Județene, care au în subordine direcții generale de asistență socială și protecția copilului care sunt autorizate să presteze servicii sociale sunt beneficiari eligibili și dacă da să fie menționat expres.

Domnul Friptu a menționat că beneficiar eligibil este orice furnizor de servicii sociale public sau privat. Referitor la bazele de tratament a menționat că mediul privat poate să aplice pe axa 2, iar bazele de tratament nu au conotație socială, din punct de vedere al axei 7; ar trebui să fie o afacere. Totodată a menționat că pentru a introduce ca beneficiar eligibil Ministerul Muncii trebuie modificat programul, pentru că autoritățile publice centrale nu sunt beneficiare pe această

axă. Referitor la 5.1 vor fi menționate în clar și Consiliile Județene ca beneficiari eligibili și vor avea posibilitatea colaborării pe axele 5.1 și 5.2. În ceea ce privește municipiile reședință de județ acestea se regăsesc în axa 4 cu sumă dedicată. Axa 4 are o logică integrală completă, autoritățile urbane pot propune din mai multe domenii tipul de intervenție. Dacă se identifică în strategia locală că este nevoie, autoritatea urbană va propune o listă de proiecte. Autoritatea urbană nu înseamnă aplicabilitate numai către primărie. Poate să fie orice tip de beneficiar public, atâta vreme cât intră în responsabilitatea și în proprietatea acelei structuri. Consiliul județean, pe axa 4, dacă este proprietarul unui astfel de teren care poate fi finanțat, va deveni beneficiar, pentru că strategia de dezvoltare locală evident se face într-un parteneriat între toți actorii relevanți în mediul urban.

Doamna Angela Achiței, reprezentant al mediului social din Regiunea Sud Est, Președinte al Fundației Alături de Voi și a Federației Organizațiilor Neguvernamentale pentru Servicii Sociale a solicitat extinderea ariei serviciilor sociale pentru prioritatea 8.1, referindu-se la două documente legislative care sunt în vigoare și care reglementează zona de asistență socială și de servicii sociale, și anume: standardele de calitate care există în prezent pentru această categorie de grup vulnerabil, respectiv nomenclatorul tipurilor de servicii sociale care pot fi acordate persoanelor vârstnice. Propunerea a fost ca serviciile sociale pentru acest grup țintă să nu se rezume doar la centre sociale sau centre de zi, cum se regăsesc în alte documente, și cantine sociale, ci să includă cel puțin serviciile pentru care există în prezent standarde și pentru care se face licențiere pe aceste servicii. S-a subliniat, că începând cu anul acesta nu este suficient doar să fii furnizor acreditat de servicii sociale, ci fiecare serviciu oferit trebuie să fie licențiat. O altă categorie de serviciu face referire la locuințe moderat protejate, tocmai pentru a asigura tranziția spre zona de integrare în comunitate, sau locuințe protejate. Sunt 2 tipuri de locuințe și pentru ele există aceste standarde. Ar trebui ca aplicații să vină cu propuneri de servicii inovatoare la nivelul comunității și pachetul de servicii care să fie oferit să fie unul integrat. Adică să existe posibilitatea de a face un pachet integrat de servicii care să se plieze pe nevoia comunității respective. Totodată, dna Achiței a propus pentru aceste activități posibilitatea de a realiza inclusiv construcții noi. Referitor la grila de evaluare se propune acordarea unui punctaj pentru mai multe tipuri de servicii sociale care au fost enumerate în Ghidul solicitantului. Va exista o neconcordanță între documentele care se depun odată cu aplicația, respectiv se va depune certificatul de acreditare ca și furnizor de servicii sociale și eventual licența pe care o deținem pe serviciu, dar licența se poate obține doar pe aceste 4 tipuri de

servicii care există la momentul de față, pentru care există standarde. În prima perioadă de programare 2007-2013, au existat și s-au făcut investiții pe zona socială, nu numai pentru vârstnici, dar și pentru alte categorii, în zone defavorizate și care sunt clădiri închise în momentul de față. Ele nu funcționează. Și nu funcționează din cel puțin 2 motive: primăriile cele mai sărace sunt și cele mai cu probleme financiare în a asigura continuitatea unui astfel de serviciu în comunitate și blocarea posturilor în sistem, odată cu reforma care a fost făcută în ultimii ani, de a pune în incapacitate un furnizor de servicii sociale public să asigure partea de angajare și funcționarea schemei de personal pentru un serviciu social creat în comunitate. În grila de evaluare ar trebui menționată asigurarea sustenabilitatea acestor servicii din perspectiva inovației sociale. Multe comune defavorizate nu au nici infrastructură și este foarte greu să deplasezi dintr-un sat în alt sat pentru a ajunge la centrul acela de zi sau cantină socială. De aceea sunt importante pachete integrate de servicii cuplate cu zona de îngrijire la domiciliu în așa fel încât să te poți duce la beneficiar pentru a acoperi o paletă mai largă de nevoi. Se mai propune un criteriu legat de includerea și altor grupuri dezavantajate social, în serviciile acestea pentru vârstnici: în mediul rural, de exemplu femeile peste 45 de ani sunt o categorie vulnerabilă, care pot fi foarte bine ocupate în servicii de îngrijire la domiciliu.

Doamna Angela Achiței a propus includerea serviciilor sociale care au standarde în momentul de față și pot fi licențiate, respectiv de a asigura inclusiv posibilitatea de construcție, nu numai de reabilitări, modernizări și accesibilități de clădiri.

Domnul Gabriel Friptu a precizat că AMPOR așteaptă orice comentariu, observație, pentru a îmbunătăți ghidul. În CMPOR se discută numai criteriile. Totodată, a menționat că dezinstituționalizare conform strategiei și programului este o referință extrem de clară pe zona persoanelor cu dizabilități și a copiilor. Programul nu-și propune să intre în zona de dezinstituționalizare a persoanelor vârstnice, de aceea nu se regăsesc acele referințe la case protejate cu precădere. De asemenea, grila evidențiază necesitatea asigurării personalului nu neapărat din partea autorității publice locale, ci a ONG-urile mai active. Serviciile inovative pot fi furnizate atâta vreme cât pot fi licențiate. În ceea ce privește clădirile noi, analiza realizată de ministerele de linie a evidențiat că există extrem de multe clădiri, publice sau nepublice, care pot fi utilizate, pot fi renovate sau reabilitate, astfel încât să fie o infrastructură utilizată pentru acest tip de servicii pentru persoanele vârstnice. De exemplu, pe zona serviciilor comunitare pentru servicii la domiciliu, care sunt eligibile și care sunt menționate inclusiv în ghid, nu sunt necesare clădiri

noi. Cât mai multe tipuri de servicii sunt binevenite. Se dorește dezvoltarea tuturor tipurilor de servicii care pot fi licențiate, dar nu înseamnă că un anumit tip de serviciu presupune automat și o infrastructură. Se pot desfășura mai multe servicii în cadrul aceleiași clădiri, evident, cu niște limite. Probabil anumite tipuri de servicii trebuie infrastructură specializată. De asemenea a precizat că licențierea este solicitată după ce se finalizează proiectul, pentru că una dintre condițiile de licențiere este să faci dovada că ai unde să desfășori activitatea.

Domnul Adrian Stănilică, președintele Asociației Vasiliada din Regiunea de Sud Vest Oltenia, a precizat că susține demersul colegilor de la fundația Alături de voi, privind diversificarea serviciilor, pentru că trebuie să avem în vedere faptul că există la nivelul comunităților destul de mulți vârstnici, care nu se pot deplasa la cantine și centrele de zi și prin urmare nu pot beneficia de aceste servicii. De asemenea a solicitat clarificări privind acreditarea ca furnizor de servicii sociale .

Domnul Gabriel Friptu a precizat ca și exemplul faptul că o primărie proprietara clădirii, dar care nu este în măsură să ofere serviciu social poate avea un parteneriat cu un ONG, care are această calitate. Este un proiect în parteneriat, în care există certitudinea că proprietarul face toate intervențiile asupra clădirii, dar are două două avantaje: are un furnizor de servicii sociale și asigură capacitatea administrativă de a furniza în sine serviciul.

Doamna Ministru Sevil Shhaideh a reiterat că POR-ul nu finanțează serviciul social, ci infrastructura. Funcționarea serviciului în sine se o regăsește eventual la POCU ca sursă de finanțare.

Domnul Sorin Maxim, Director General, ADR Vest a propus câteva clarificări asupra ghidurilor aflate în consultare. Referitor la prioritatea 5.2 privind criteriul referitor la minimum de suprafață de 1000 m² care este menționat în ghid, dar care nu apare în grilă această verificare de conformitate. Ar trebui să fie o condiție cu da și nu, dacă se poate menționa și acest lucru. Referitor la planul de reutilizare, a propus evaluarea lui ca și document în cadrul evaluării din grilă, calitatea lui nu se verifică se verifică doar cantitativ dacă există. La axa 7, a propus o limitare a procentului cheltuielilor de marketing, la un procent de 10-15% din valoarea finanțării. Și la axa 8 a solicitat clarificări privind ce înseamnă zonă marginalizată și cum se calculează aceasta, la ce documente oficiale se face referire.

Domnul Gabriel Friptu a menționat că vor fi efectuate corecții și că vor fi furnizate detaliile necesare pentru corecta înțelegere a informațiilor solicitate beneficiarului.

Doamna Mihaela Toader, Director General, MFE a propus ca în ceea ce privește prioritatea de investiții 8.1, să fie trecut în clar Programul Operațional de Capital Uman în linie cu cele decise în grupul de lucru funcțional. De asemenea a propus redenumirea sau reformularea criteriului de evaluare tehnică și financiară privind concordanța cu alte strategii prin contribuția proiectului la implementarea planurilor de acțiune aferente documentelor strategice relevante, pentru a da un plus de claritate beneficiarilor.

Doamna Ministru Sevil SHHAIDEH a supus aprobării membrilor Comitetului de Monitorizare criteriile de eligibilitate și evaluare, cu observația că dacă mai sunt propuneri, amendamente cu privire la ghid, ghidul specific, grile, acestea pot fi transmise către autoritatea de management. În cazul în care, urmare a procesului de consultare publică vor exista observații care pot afecta criteriile, atunci autoritatea de management le va transmite, prin procedură scrisă către toți membrii Comitetului de Monitorizare.

Această propunere a fost aprobată de 22 de membri cu drept de vot. A existat și o abținere.

Domnul Gabriel Onaca, a recomandat ca pe viitor ghidurile să parcurgă procesul de consultare, pentru a permite Comisiei Europene transmiterea comentariilor relative la aceste criterii de eligibilitate și evaluare tehnică a proiectelor. De asemenea, a subliniat necesitatea corelării intervențiilor dintre POR și POCU.

7. Prezentarea Planului Multianual de Evaluare a POR 2014-2020

Doamna Luiza Radu, Șef AMPOR a precizat că activitățile de evaluare ale Programului Operațional Regional sau programelor operaționale sunt definite conform regulamentului în articolele 54-57. Fiecare program operațional trebuie să aibă un plan de evaluare prin care să se realizeze acele tipuri de monitorizări sau evaluări ale modului în care se implementează programele, în vederea îmbunătățirii modului de implementare a programului și de evidențiere clară a impactului care se realizează prin implementarea măsurilor de la nivelul programului. Ca și obiective pentru planul multianual de evaluare, se are în

vedere un management informat și adoptarea deciziilor pe baza acestor evaluări constante, consolidarea rapoartelor de progres, optimizarea calității evaluărilor prin planificări adecvate și, de asemenea, asigurarea resurselor pentru finanțarea și coordonarea activităților.

Pentru planul multianual de evaluare al programului pentru perioada 2014-2020 se au în vedere 40 de studii de evaluare, atât pentru Programul Operațional Regional 2014 – 2020, cât și pentru perioada 2007-2013. Se evaluează modul în care programul ca întreg a contribuit la îndeplinirea obiectivelor propuse. Se are în vedere de asemenea dezvoltarea capacității de evaluare și diseminarea evaluărilor. Planul de evaluare prevede ca fiecare prioritate a programului operațional să fie evaluată de cel puțin o dată în perioada de implementare a programului, din perspectiva contribuției la obiectivele specifice, identificate la nivelul acesteia. De asemenea, temele de evaluare sunt detaliate cu ajutorul unor întrebări specifice, care includ informații și cu privire la metodele utilizate și la sursele de date. Acolo unde este posibil se vor utiliza evaluările contrafactice de impact, deoarece Comisia solicită implementarea acestei metode de evaluare în condițiile în care evidențiază cât de mare a fost impactul intervenției realizate prin program. Bineînțeles vor fi avute în vedere și celelalte metode clasice de evaluare utilizate până în prezent. Iar ca și moment cheie avem în vedere aprobarea planului de evaluare în momentul în care vom primi comentarii din partea Comisiei Europene. Trebuie menționat că planul de evaluare a fost circulat deja pentru discuție în grupul de lucru pe evaluare și există o coordonare la nivelul intervențiilor în planul de evaluare cu planul de evaluare de la nivelul acordului de parteneriat, asigurate de Ministerul Fondurilor Europene.

8. Prezentarea și aprobarea Strategiei de Asistență Tehnică a POR 2014-2020

Doamna Luiza Radu, Șef AMPOR a precizat că asemănător perioadei 2007-2013, strategia de asistență tehnică evidențiază principalele măsuri avute în vedere atât pentru autoritatea de management, cât și pentru organismele intermediare, respectiv măsuri pentru susținerea implementării eficiente a programului cât și de partea de comunicare privind țintele atinse de program și promovarea la nivelul potențialilor beneficiari. Potențiali beneficiari sunt Autoritatea de Management și Organismele Intermediare ale Programului Operațional Regional. Tipurile de cheltuieli eligibile sunt cele conform legislației naționale aprobate. În ceea ce privește alocarea financiară la nivelul strategiei de asistență tehnică, apare o

referință la Organismul Intermediar pentru Turism, alocare care va intra în alocarea financiară pentru autoritatea de management a POR.

Colegii de la Comisia Europeană doresc o perioadă de timp în care să verifice dacă un organism intermediar care nu mai este acreditat sau nu mai face parte din sistemul de acreditare pentru perioada 2014-2020 poate primi finanțare din Programul Operațional Regional 2014-2020. De asemenea precizez că la nivelul Programului Operațional Regional 2014 – 2020 toate activitățile care vizează procesul de închidere și de monitorizare ex-post necesare pentru perioada 2007-2013 sunt eligibile. Iar în ceea ce privește alocarea financiară la nivelul organismelor intermediare de la nivel regional acestea respectă procentul de alocare de la nivelul celorlalte axe prioritare.

Indicatorii de rezultat și indicatorii de realizare sunt cei menționați în program pentru a asigura corelarea cu toate documentele care vor fi implementate, iar realizarea activităților se va face pe baza contractelor de finanțare și a instrucțiunilor care vor fi date organismelor intermediare pentru realizarea acestora. De asemenea, din fondurile alocate autorității de management pentru programul operațional vor fi finanțate și activitățile pentru autoritatea de management pentru programul operațional Inițiativa pentru IMM-uri.

Doamna Ministru Sevil SHHAIDEH a supus aprobării Strategia de Asistență Tehnică POR 2014-2020, cu mențiunea că alocarea AMPOR include și sprinijul pentru Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Inițiativa pentru IMM-uri, precum și pentru organismul intermediar pentru turism.

Strategia de Asistență Tehnică POR 2014-2020 a fost aprobată de 23 de membrii cu drept de vot.

Doamna Ministru Sevil SHHAIDEH a propus ca următoarea reuniune a CMPOR să aibă loc în trimestrul I din 2016.

Domnul Adrian Țuțuianu, Președintele CJ Dâmbovița, a solicitat o previziune de timp pentru proiectele de ghiduri pentru celelalte axe și în special axa de educație.

Domnul Gabriel Friptu a precizat că Ghidul general este deja pe site, este document finalizat și este public. Pentru axele care au făcut obiectul aprobării

reuniunii trecute, în cursul acestei luni se va lansa pentru domeniul 6.1 - drumurile județene, pentru microîntreprinderi în măsura în care se obține aprobarea Consiliului Concurenței pentru schema de minimis. Cel puțin pentru aceste două ghiduri, pentru care s-au primit destul de multe comentarii, înainte de lansarea oficială va mai exista, nu neapărat o consultare publică, ci se va posta pe site o perioadă de cel puțin 5 zile, astfel încât să se evidențieze cum s-au reflectat propunerile. Ghidul, ca atare, va avea în spate și un tabel cu un întrebările și toate răspunsurile și modul în care au fost preluate în forma de ghid, astfel încât să fie o informație atotcuprinzătoare. Iar pentru domeniile 5.1 Patrimoniul și eficiența energetică în clădiri rezidențiale, probabil lansarea va fi până la sfârșitul anului. Din momentul în care un ghid devine un document oficial și se postează pe site, depunerea de proiecte nu va începe de a doua zi, vor exista probabil cel puțin 30 de zile din momentul în care documentul final se face public până la momentul în care se pot depune proiecte, tocmai pentru a lăsa minimul de timp ca să să-și pregătească aplicația, mai ales dacă discutăm de procedură competitivă și, de asemenea, pentru procedurile competitive, termenul limită de depunere a proiectelor va fi suficient de larg, nu va fi în nici un caz de 2 sau 3 luni.

Doamna Ministru Sevil SHHAIDEH a precizat că în intervalul celor 6 luni proiectele se depun, dar în același timp se și evaluează, respectiv se contractează proiectele care depășesc pragul de calitate.

Deciziile ședinței CMPOR:

- ❖ S-a aprobat modificarea Programului Operațional Regional 2014-2020 prin alocarea a 100 de milioane de euro către Programul Operațional Inițiativa pentru IMM-uri.
- ❖ S-a aprobat modificarea alocărilor financiare orientative, la nivel regional, aferente Programului Operațional Regional 2014 – 2020, conform tabelului de mai jos:

Regiune	% regional	Alocare la nivel regional	
		FEDR	Alocare totala
NORD EST	17,51%	874.710.262	1.049.315.646
SUD EST	14,86%	742.329.782	890.510.023
SUD MUNTENIA	15,74%	786.290.092	943.245.475
SUD VEST OLTENIA	11,97%	597.960.128	717.322.003
VEST	11,77%	587.969.148	705.336.673
NORD VEST	14,33%	715.853.686	858.748.898
CENTRU	13,82%	690.376.689	828.186.306
Buget 7 REGIUNI		4.995.489.787	5.992.665.024
BUCURESTI-ILFOV		336.435.747	419.067.145

- ❖ S-a aprobat realizarea unei proceduri scrise cu termen de răspuns de 3 zile pentru modificarea prevederilor Programului Operațional Regional 2014-2020, rezultate în urma procesului de negociere cu Comisia Europeană privind axa prioritară 1 a POR "Promovarea transferului tehnologic".

- ❖ S-au aprobat criteriile de eligibilitate și evaluare tehnică și financiară a proiectelor aferente următoarelor priorități de investiții:
  - 5.2. „Realizarea de acțiuni destinate îmbunătățirii mediului urban, revitalizării orașelor, regenerării și decontaminării terenurilor industriale dezafectate (inclusiv a zonelor de reconversie), reducerii poluării aerului și promovării măsurilor de reducere a zgomotului”;
  - 7.1. „Sprijinirea unei creșteri favorabile ocupării forței de muncă, prin dezvoltarea potențialului endogen ca parte a unei strategii teritoriale pentru anumite zone, care să includă reconversia regiunilor industriale aflate în declin, precum și sporirea accesibilității și dezvoltarea resurselor naturale și culturale specifice”;
  - 8.1. „Investițiile în infrastructurile sanitare și sociale, obiectivul specific „Servicii sociale pentru persoane vârstnice”

- ❖ S-a aprobat Strategia de Asistență Tehnică a Programului Operațional Regional 2014-2020, cu mențiunea că alocarea AMPOR include și sprijinul pentru Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Inițiativa pentru IMM-uri.

Președinte
Comitetul de Monitorizare a Programului Operațional Regional 2014-2020

Vasile DÎNCU
Viceprim-ministru
Ministrul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice

